

OBSAH

I. UVEDENÍ A ZPŮSOB VÝKLADU STUDIJNÍ LÁTKY	5
II. VYMEZOVÁNÍ A VÝVOJ DÍLČÍCH VĚD. SYSTÉMOVÉ PARADIGMA.	7
II.1. Vědecké poznávání a věda	7
II.2. Dílčí vědy a jejich vymezení	9
II.3. Význam vymezení dílčích věd	11
II.4. Obecné tendence vývoje vědeckého poznání	12
II.5. Systémové paradigma a synergetika	15
II.5.1. Podstata systémového přístupu	15
II.5.2. Základní pojmy systémové teorie	19
II.5.3. Základní typy systémových vazeb a synergetika	22
III. VÝVOJ POJETÍ OBJEKTU A ASPEKTU GEOGRAFIE	25
III.1. První období: Celá planeta Země	25
III.2. Druhé období: Plocha "aquaterrálního" povrchu planety Země	26
III.3. Třetí období: Jednotlivé sféry povrchové vrstvy planety Země	28
III.4. Čtvrté období: Jednotlivé krajiny planety Země	29
III.5. Páté období: Geografická (resp. krajinná) sféra planety Země	31
III.6. Schematické vyjádření dosavadního vývoje pojetí objektu a aspektu geografie	32
IV. SOUČASNÝ OBJEKT GEOGRAFIE	34
IV.1. Vymezení objektu geografie	34
IV.1.1. Pojmy "sféra" a "geosféra"	34
IV.1.2. Základní geosféry planety Země	36
IV.1.3. Vedlejší geosféry planety Země	41
IV.1.4. Objekt geografie = komplexní geografická sféra průniku genetických geosfér	42
IV.1.5. Geografický proces a hranice geografické sféry	47
IV.1.6. Definice geografické sféry	49
IV.1.7. Vznik názvu "geografická sféra"	51
IV.1.8. Geografický prostor a geografické prostředí	51
IV.2. Problém vztahu geografické a krajinné sféry	53
IV.3. Členění objektu geografie	59
IV.3.1. Totální dimenze	61
IV.3.2. Globální dimenze	61
IV.3.3. Genetická dimenze	61
IV.3.4. Územní dimenze	65
IV.3.5. Další dimenze. Problém prostorově nejmenší jednotky geografického výzkumu.	79
IV.3.6. Dílčí objekty v geografické sféře	84
IV.4. Problém vnějšího a vnitřního okolí geografické sféry	87
IV.5. Definice současného objektu geografie	89
V. SOUČASNÝ GEOGRAFICKÝ ASPEKT	90
V.1. Dosavadní a nastupující aspekt geografie	90
V.2. Specifičnost geografických zákonitostí	92
V.3. Definice současného aspektu geografie a její cíle	93
VI. CHARAKTER GEOGRAFIE, STRUKTURA A MÍSTO V SYSTÉMU VĚD	94
VI.1. Specifičnost geografie a její zařazení v systému věd	94
VI.1.1. Klasifikace věd dle charakteru jejich objektu a aspektu	94
VI.1.2. Geografie jako věda komplexně se zabývající konkrétním objektem	96
VI.2. Členění geografie na dílčí disciplíny	97
VI.2.1. Faktory ovlivňující vývoj členění geografie	97
VI.2.2. Vliv charakteru objektu a aspektu geografie na vývoj jejího členění	97
VI.2.3. Současné členění geografie	100
VI.3. Interdisciplinarita a kooperace geografie s jinými vědami	105

VII. GEOGRAFICKÁ METODOLOGIE	107
VII.1. Geografické přístupy	107
VII.2. Metodologie, metodiky a metody geografie	112
VII.3. Geografická argumentace v diskuzi s jinými obory	114
VIII. DEFINICE GEOGRAFIE	116
IX. VÝZNAM GEOGRAFIE	118
IX.1. Praktický význam vymezení geografie a jejího místa v systému věd	118
IX.2. Význam geografie pro vědeckou sféru	120
IX.3. Význam geografie pro vzdělávací sféru	121
IX.4. Význam geografie pro praxi - potenciální a skutečný	122
X. GEOGRAFICHŇOST STUDIA	125
X.1. Držet se geografického objektu	125
X.2. Držet se geografického aspektu	127
X.3. Kombinace prŮnikŮ rŮzných objektŮ a aspektŮ	128
X.4. ZŮkladnŮ typy geografickŮch problŮmŮ u zkoušek a v pŮsemnŮch pracŮch	129
X.5. Znalost faktografie a schopnost jejího zobecnŮnŮ	132
X.6. GeografichŇost a poŮtŮaŮ	134
XI. FORMY GEOGRAFICKŮHO STUDIA	135
XI.1. ZmŮny organizace geografickŮho vzdŮlŮvŮnŮ	135
XI.2. ObecnŮ pŮedpoklady studia geografie	136
XI.3. PŮijŮmacŮ zkoušky	137
XI.4. RozvrženŮ studia	138
XI.5. Sylaby pŮedmŮtŮ	141
XI.6. ZŮkladnŮ formy vŮuky	142
XI.7. DalšŮ formy vzdŮlŮvŮnŮ studentŮ	146
XI.8. PŮsemnŮ práce studentŮ	148
XI.8.1. ZŮkladnŮ druhy studentskŮch pŮsemnŮch pracŮ	148
XI.8.2. VŮbŮr tŮmatu seminŮrnŮ Ůi zŮvŮreŮnŮ práce	151
XI.8.3. ZŮkladnŮ kroky pŮŮ vŮnŮm zpracovŮnŮ seminŮrnŮ Ůi diplomovŮ práce	152
XI.8.4. Osnova seminŮrnŮ Ůi zŮvŮreŮnŮ práce	153
XI.9. OvŮrovanŮ znalostŮ studentŮ	163
XII. OBECNŮ PŮŮSTUP K VYSOKOŠKOLSKŮMU STUDIU	167
XII.1. SamostatnŮ organizace práce a ŮitŮ	167
XII.2. Relativizace pravdy - samostatnŮ hledŮnŮ a poznŮvŮnŮ	169
XII.3. InteraktivnŮ vazby studujŮcŮch s vyuŮujŮcŮmi	172
XII.4. SouvztaŮnost hlubokŮ specializace a šŮirokŮ rozhledŮnosti	175
XIII. ZŮVŮR	179
SEZNAM LITERATURY	180
PŮŮLOHY	181
1. StudijnŮ program bakalŮrskŮho a navazujŮcŮho magisterskŮho studia zemŮpisu	181
2. Sylabus pŮedmŮtu "Ůvod do studia geografie"	183
3. PŮŮklad sylabu parciŮlnŮ geografickŮ disciplŮny	186
4. PŮŮklad sylabu regionŮlnŮ geografickŮ disciplŮny	191